

639

॥ श्रीरामसहस्रनामप्रारंभ ॥०

21/4 A.

राम०

९

श्रीगणेशायनमः॥ ॥ श्रीरामायनमः॥ ॥ सूत उवाच॥ एकदा सहस्र०
सुखमासीनौ पार्वती परमेश्वरौ॥ अन्योन्याश्लिष्ट हृद्वाहुलो
करक्षणकारकौ॥ इंद्रादिलोकपालैश्च सेवितौ च परस्परौ॥ पा
र्वती परिपप्रच्छ तदा धर्माननुक्रमात्॥ २॥ पार्वत्य उवाच॥ म
न्नाथ जगतां नाथ सर्वयज्ञमहेश्वर॥ त्वत्प्रसादान्मया ज्ञातं ध
र्मशास्त्रमनुत्तमं॥ ३॥ प्रायश्चित्तं तु पापानां श्रुतं सर्वमशेषतः
ब्रह्महत्यादि पापानां निवृत्तं वक्तुमर्हसि॥ ४॥ श्रीमहादेव उवा श्रीराम
च॥ शृणु देवि प्रवक्ष्यामि गुह्या दुह्यतरं महत्॥ सनत्कुमार वि ९

द्देशं संवादं पापनाशनं॥ ५॥ उपविष्टं गणाध्यक्षमेकांते प्रणि
पत्यसः॥ सनत्कुमारः पप्रच्छ सर्वधर्मविदां वरः॥ ६॥ सनत्कु
मार उवाच॥ भगवन् सर्वधर्मज्ञ सर्वतत्त्वविशारद॥ द्विजहत्याह
रं धर्मवक्तुमर्हसि मे प्रभो॥ ७॥ भवद्दिनास्य धर्मस्य वक्तानां
स्ति जगन्नये॥ विनायक उवाच॥ साधुं च त्वया ब्रह्मन् सर्वलो ८
कोपकारकं॥ ८॥ मया चिरं कृतं कर्म स्मारितं भवतानघ॥ पुरा
हं जगैरूपेण जातः पर्वतसंनिभः॥ मत्तो वृक्षान्समुत्पाद्य मु
निहिंसां संमारभे॥ ९॥ तदा मया मुनिगणा हिंसा बहवो बला

राम०
२

त॥ हाहाकारो महानासीद्ब्रह्मणानो समंततः॥१०॥ तदा हत्या सहस्र०
सहस्रेण वेष्टितः परितो स्म्यहं॥ निःसंज्ञं मृतकल्पं मामीक्ष्य दे
वः पितामम॥११॥ आराध्य जगतामीशं रामं सर्वहृदि स्थितं॥ प्र
त्यक्षमकरोद्देवं मध्यतो रघुनंदनं॥१२॥ तदा प्रोवाच भगवान् श्री
रामः पितरं मम॥ श्रीराम उवाच॥ प्रसन्नोऽस्मि महादेव किं मां प्रा
र्थयसे प्रभो॥१३॥ दास्यामि तदभीष्टं ते त्रिषु लोकेषु दुर्लभं॥
श्रीमहादेव उवाच॥ द्विजहत्या समाविध मुमापुत्रमिमं प्रभो॥१४॥ श्रीराम
निष्पापं कुरु देवेश यद्यस्ति मयि ते दया॥ तथेत्युक्त्वा मया तेन २

दयया वीक्षितो स्म्यहं ॥ १५ ॥ तक्षणा लुब्धचैतन्यो निर्मलज्ञा
न वंहितः ॥ बहुभिर्गद्यपद्यैश्च स्तुत्वा तं प्रणतो स्म्यहं ॥ १६ ॥ त
दामा माह सुप्रीतः श्रीरामः शरणं मम ॥ द्विजहत्या सहस्रस्य प्रा
यश्चित्तं ददामिते ॥ १७ ॥ जपं नाम सहस्रं मे हत्या कौटिभिर्दुत्तमं ॥
इति गुह्यं ददौ रामः स्वस्य नाम सहस्रकं ॥ १८ ॥ तस्य तद्गुह्यादे
व निष्पापो स्मितदैवहि ॥ तदादि सर्वदेवानां पूज्योऽस्मि मुनिस
त्तमः ॥ १९ ॥ त्वमप्येदैते धीयानो राघवस्य महात्मनः ॥ नाम्नां स
हस्रं लोकेषु प्रख्यापय महामते ॥ २० ॥ स न लुमार उवाच ॥ धन्यो

राम०
३

स्मानुगृहीतोस्मिद्वतार्थोस्मिगणाधिप॥ तत्प्रसादान्मयाधीतं सहस्र०
रामनामसहस्रकं॥२१॥ श्रीमहादेवउवाच॥ इतिविज्ञाप्यदेवेशं
परिक्रम्यप्रणम्यच॥ तदादिसतेतंजह्वास्तोत्रमेतद्वरानने॥२२॥
अवाप्यपरमांसिद्धिंपुण्यपापविवर्जितः॥ पार्वत्यउवाच॥ श्रोतु
मिच्छामिदेवेशतदहंसर्वकामदं॥२३॥ नाम्नांसहस्रंरामस्यब्रू-
हियद्यस्ति ते दया॥ श्रीमहादेवउवाच॥ अथवक्ष्यामिभोदेवीरामे
नामसहस्रकं॥२४॥ शृणुष्वकमनास्तोत्रंगुह्यादुह्यतरंमहतं॥ श्रीराम
ऋषिर्विनायकश्चास्यजनुमुच्छंदएवच॥२५॥ परब्रह्माकरोरामो

श्रीराम
३

देवता शुभदर्शिनः ॥ अस्य श्रीरामसहस्रनाम स्तोत्रमंत्रस्य
श्रीविनायकऋषिः अनुष्टुप् छंदः । श्रीरामचंद्रपरमात्मादेवता ।
ॐ रामः श्रीमहाविष्णुरिति बीजं । गुणभृन्निर्गुणो महानिति रा
क्तिः । सच्चिदानंदविग्रह इति कीलकं । श्रीरामचंद्रप्रीत्यर्थे जपे
विनियोगः । अथ न्यासः । श्रीरामचंद्राय नमः अंगुष्ठाभ्यां ॥
सीतापतये ० जैतैनीभ्यां ० रघुनाथाय ० मध्यमाभ्यां न ० भरता
ग्रजाय ० अनामिकाभ्यां ० ॐ दशरथाय ० कनिष्ठिकाभ्यां ० ॐ ह
नुमत्प्रभवेन ० करतलकरपृष्ठाभ्यां ० ॐ रामचंद्राय हृदयाय नमः ॥

राम०

४

ॐ सीतापतये शिरसे स्वाहा ॐ रघुनाथाय शिखायै वषट् ॐ
भरताग्रजाय कवचाय हुं ॐ दशरथाय नेत्रत्रयायै वौषट् ॐ
हनुमत्प्रभवे अस्त्राय फट् अथ ध्यानं ध्यायेदाजानुहुं धृत
शरधनुषं बध्नास नरच्छ पीतं वासो वसानं नवकमलदलस्य
धिनेत्रं प्रसन्नं ॥ वामांका रूढ सीता मुखकमलमिलल्लोचनं नील
दाभं नानालंकारयुक्तं दधत मरुजटामंडलं रामचंद्रं ॥ १ ॥ सौ
वर्णमंडपे दिव्ये पुष्पकेषु विराजिते ॥ मूले कल्पतरौः स्वर्णपीठे
सिंहाष्टसंयुते ॥ २ ॥ मृदुलक्षणसंयुतौ जानक्या सह संस्थितं

सहस्र०

वा

श्रीराम

४

राम०

५

तारकं ब्रह्म शाश्वतः सर्वसिद्धिदः॥ राजीवलोचनः श्रीमान् श्री सहस्र०
रामो रघुपुंगवः॥ रामचंद्रः सदाचारो राजेंद्रो जानकीपतिः॥२॥
अग्रगण्यो वरेण्यश्च वरदः परमेश्वरः॥ जनार्दनो जितामित्रः प
रार्थैकप्रयोजनः॥३॥ विश्वामित्रप्रियो दांतः शत्रुजिघृक्षुताप
नः॥ सर्वज्ञः सर्वदेवादिः शरण्यो बालिमर्दनः॥४॥ ज्ञानभाव्यो
परिच्छेद्यो वाग्मी सत्यव्रतः शुचिः॥ शानगम्यो दृढप्रज्ञः स्वरध्वं
सीप्रतापवान्॥५॥ द्युतिमानात्मबान्वीरो जितक्रोधोरिमर्दनः श्रीराम
विश्वरूपो विशालाक्षः प्रभुः परिदृढो दृढः॥६॥ ईशः स्वर्गधरः ५

श्रीमान् को सत्ये योन सूर्यकः॥ विपुलांशो महोरस्कः परमेशी
परायणः॥७॥ सत्यव्रतः सत्यसंधोगुरुः परमधार्मिकः॥ लो
कज्ञो लोकबंधश्च लोकालोकहृत्परः॥८॥ अनादिर्भगवा
न्सेव्यो जितमायोरघूद्वहः॥ रामो दयाकरो दक्षः सर्वज्ञः सर्व
पावनः॥९॥ ब्रह्मण्यो नीतिमान् गोप्ता सर्वदेवप्रियो हरिः॥ सुंद
रः पीतवासाश्च सूत्रकारः पुरातनः॥१०॥ सौम्यो महर्षिः को
दंडी सर्वज्ञः सर्वगोचरः॥ कविः सुग्रीववरदः सर्वपुण्याधिकः
प्रदः॥११॥ भव्यो जितारिष दुर्गे महोदारो घनाशनः॥ सुकी

राम०
६७

तिरादिपुरुषः कोतः पुण्यः कृतागमः ॥ १२ ॥ अकल्मषश्च तु सहस्र०
र्बाहुः सर्वावासादुरासदः ॥ मितभाषी निवृत्तात्मा स्मृतिमान्वी
र्यवान्प्रभुः ॥ १३ ॥ धीरोदांतो घनः श्यामः सर्वयुधविशारदः ॥
अध्यात्मयोगनिलयसुमनो लक्ष्मणाग्रजः ॥ १४ ॥ सर्वती
र्थमयः शूरः सर्वयज्ञफलप्रदः ॥ यज्ञस्वरूपी यज्ञेशो जग
मरणवर्जितः ॥ १५ ॥ वर्णाश्रमगुरुर्वर्णाशत्रुजित्पुरुषोत्तमः ॥
शिवलिंगप्रतिष्ठाता परमात्मा परायणः ॥ १६ ॥ प्रमाणभूतो श्रीराम
दुर्मर्त्यैः पूर्णः परपुरंजयः ॥ अनंतदृष्टिरानंदो धनुर्वेदो धनु ६७

रामेनीलोत्पलश्यामं द्विभुजं पीतवाससं ॥ ३ ॥ स्मितवक्त्रं सुखा
सीनं पद्मपत्रनिभेक्षणं ॥ किरीटहारकेयूरकुंडलैः कटकादिभिः
॥ ४ ॥ विभ्राजमानं विज्ञानमुद्रं वीरासने स्थितं ॥ स्पृशंतं स्तनयो
रग्रे जानक्याः सव्यपाणिना ॥ ५ ॥ वसिष्ठवामदेवादीसेवितं लक्ष्म
णादिभिः ॥ अयोध्यानगरे रम्ये अभिषिक्तं रघूत्तमं ॥ एवं ध्या
त्वा जपेन्नित्यं रामनामसहस्रकं ॥ हत्याकोटियुतो वापि मुच्यते
नात्र संशयः ॥ ७ ॥ ॥ इति ध्यानं ॥ ॥ अथ सहस्रनामावलिज
पः ॥ ॐ रामः श्रीमान्महाविष्णुर्जिष्णुर्देवहितावहः ॥ तत्तात्मा

धरः॥१७॥ गेणोकारोगुणश्रेष्ठः सच्चिदानंदविग्रहः॥ अखि
लार्थो महाकायो विश्वकर्मा विशारदः॥१८॥ विनीतात्मा वीतरा
गतपस्वी शोजनेश्वरः॥ कल्याणप्रवृत्तिः कल्पसर्वेशः सर्व
कामदः॥१९॥ अक्षरः पुरुषः साक्षी केशवः पुरुषोत्तमः॥ लो
काध्यक्षो महायोगी विभीषणवरप्रदः॥२०॥ आनंदविग्रहो ज्यो
तिर्हनुमत्प्रभुरक्षयः॥ भ्राजिष्णुः सहनो भोक्ता सत्यवादी बहु
श्रुतः॥२१॥ सुखदः कारणकर्ता भवबंधविमोचनः॥ देवचूडाम
णिर्नेता ब्रह्मण्या ब्रह्मवर्धनः॥२२॥ संसारतारको रामः सर्वदुः

रामचं०
७

खविमोक्षकृत्॥ विद्वत्तमो विश्वहर्ता विश्वकर्ता च विश्वकृत्॥ सहस्र०
॥२३॥ नित्यो नियतकल्याणः सीताशोकविनाशकृत्॥ कबु-
च्छः पुंडरीकाक्षो विश्वामित्रभयापहः॥२४॥ मारीचमथनो
रामो विराधवधपंडितः॥ दुःस्वप्ननाशनोरम्यः किरीटीत्रिद-
शाधिपः॥२५॥ महाधनुर्महाकायो भीमो भीमपराक्रमः॥
तत्स्वरूपी तत्त्वज्ञः सर्ववादी सुविक्रमः॥२६॥ भूतात्मा भूत-
हृत्स्वामी कालज्ञानी पहापटुः॥ अनिर्विण्यो गुणग्रामो निःक- श्रीराम
लंकः कलंकहा॥२७॥ स्वभावभद्रः शत्रुघ्नः केशवः स्छाणुरीश्वरः॥ ७

राम०
६

मरीचिर्गोविंदोरत्नगर्भो महाद्युतिः ॥३३॥ व्यासो वाचस्पतः सहस्र०
तिः सर्वो दिक्पतिः सुरमर्दनः ॥ जानकीवल्लभः पूज्यो प्रगट
प्रीतिवर्धनः ॥३४॥ संभवो तीद्रियो वेद्यो निर्दिश्यो जांबव
सुभुः ॥ मदनो मन्मथो व्यापी विश्वरूपो निरंजनः ॥३५॥ ना
रायणो ग्रणी साधुर्जटायुः प्रीतिवर्धनः ॥ नैकरूपो जगन्नाथः
सुरकार्यहितप्रभूः ॥३६॥ जितक्रोधो जिता रातिः प्लवंगा
धिप राज्यदः ॥ वसुदेः सुभुजो नैकमायो भव्यप्रमोदनः ॥ श्रीराम
३७॥ चंडांशु सत्यसंकल्पः शरणागतवत्सलः ॥ अंगदोरो ६

गहर्त्ता च मंत्रविन्मंत्रभावनः ॥३८॥ सौमित्रवत्सलो धूर्यो
व्यक्तो व्यक्तस्वरूपधृक् ॥ विशिष्टो ग्रामणी श्रीमाननुकूलः प्रियं
वदः ॥३९॥ अतुलः सात्विको धीरः शरासनविशारदः ॥ ज्येष्ठः
सर्वगुणोपेतः शक्तिमांस्ताटकांतकः ॥४०॥ वैकुण्ठः प्राणिनां प्रा
णः कमठः कमलाधिपः ॥ गोवर्धनधरो मत्स्यरूपः कारुण्यसा
गरः ॥४१॥ कुंभकर्णप्रभेता च गोपीगोपालसंरुतः ॥ मायायी
व्यापको व्यापी रेणुकेयबलापहः ॥४२॥ पिनाकमथनो बंधः स
मर्थो गरुडध्वजः ॥ लोकत्रयाश्रयो लोकोभरतो भरताग्रजः ॥४३॥

श्रीधरः सद्गतिर्लोकः साक्षी नारायणो बुधः ॥ मनोवेगी मनो सहस्र
 रूपी पूर्ण पुरुष पुंगवः ॥ ४४ ॥ यदुश्चेष्टो यदुर्भूता वासः सुविक्त्र पति
 मः ॥ तेजो धरा धरो व्यग्रश्चतुर्मूर्तिश्चतुर्भुजः ॥ ४५ ॥ चाणूरम
 र्दनो बंधः शांतो भरतवंदितः ॥ शब्दातीतोगभीरात्मा कोमलोगः
 प्रभाकरः ॥ ४६ ॥ लोकोर्ध्वगः शेषशायी क्षीराब्धि निलयोनलः
 आत्मयोनिरयोनश्च सप्तजिह्वः सहस्रपात् ॥ ४७ ॥ अमृतांशु
 र्महागती निवृत्तविषयस्पृहः ॥ त्रिकालज्ञो मुनिः साक्षी विहा श्रीराम
 य सद्गतिः कृती ॥ ४८ ॥ पर्जन्यः कुमुदो भूता वासः कमललोचनः ॥ ९

भूतादिः शंभुरादित्यः स्तुविष्टः स्तुविरो ध्रुवः ॥ २६ ॥ कवची
 कुंडली चक्री खड्गी भक्तजनप्रियः ॥ अमृत्युर्जन्मरहितः स
 र्वजि सर्वगोचरः ॥ २७ ॥ अनुत्तमो प्रमेयात्मा सर्वादिगुणसा
 गरः ॥ समः समात्मा समगो जटामुगुटमंडितः ॥ २८ ॥ अज
 यः सर्वभूतात्मा विष्वक्सेनो महातपाः ॥ लोकाध्यक्षो महा
 बाहुरमृतो वेदवित्तमः ॥ २९ ॥ संहिष्णुः सद्गतिः शारत्ता वि
 श्वयो निर्महाद्युतिः ॥ अतींद्रुजितः प्रांशुरर्पेद्रो वामनो व
 लिः ॥ ३० ॥ धनुर्वेदो विधाता च ब्रह्मा विष्णुश्च शंकरः ॥ हं सो

श्रीवत्सवासाः श्रीवासो वीरहा लक्ष्मणाग्रजः ॥ ४९ ॥ लोकाभिरा
मो लोकारि मर्दनः सेवकप्रियः ॥ सनातनतमो वैद्यश्चामलो रा
क्षसांतकः ॥ ५० ॥ दिव्यायुधधरः श्रीमानप्रमेयोजितेन्द्रियः ॥
भूदेववंद्यो जनकप्रियदुःखपितामहः ॥ ५१ ॥ उत्तमः सात्विकः स
त्यः सत्यसंधस्त्रिविक्रमः ॥ सुलभः सुव्रतः सूक्ष्मः सुघोषः सु
खंदः सुहृत् ॥ ५२ ॥ दामोदराच्युतः शोर्द्धिमानो मथुराधिपः ॥
देवकीनंदनः शौरिः श्रीपतिः कैठभावनः ॥ ५३ ॥ सप्ततालप्रभे
ताचमित्रवंशप्रवर्धनः ॥ कालस्वरूपी कालात्मा कालः कल्याण

राम०
१०

दः कविः ॥ ५४ ॥ संवत्सरः त्रुलुः पक्षो ह्ययनो दिवसो युगः ॥ सहस्र०
व्यो विविक्तो निर्लेपः सर्वव्यापी निराकुलः ॥ ५५ ॥ अनादिनिधि
नः सर्वलोकपूज्यो निरामयः ॥ रसोरसज्ञः सारज्ञो लोकसारो
रसात्मकः ॥ ५६ ॥ सर्वदुःखातिगो विद्याराशिः परमगोचरः ॥ शे
षो विशेषो विगतकल्माषो रघुपुंगवः ॥ ५७ ॥ वर्णश्रेष्ठो वर्णभाव्यो
वर्णो वर्णगुणो ज्वलः ॥ कर्मसाक्षी गुणः श्रेष्ठो देवासुरनमस्कृतः
॥ ५८ ॥ देवाधिदेवो देवर्षिदेवा सुरवरप्रदः ॥ सर्वदेवमयश्चक्री श्रीराम
शार्ङ्गपाणिरनुत्तमः ॥ ५९ ॥ मनोबुद्धिरहंकारः प्रकृतिः पुरुषो व्ययः ॥ १०

राम०
१९

मोत्तमः॥६५॥ अंशुशब्दपतिः शब्दगोचरो रंजनो लघुः॥ निः सहस्र०
शब्दप्रणवो मायी स्छूलः सूक्ष्मो विलक्ष्मणः॥६६॥ सनातन
समः स्वर्गीपेशलो जीवतां वरः॥ शक्तिमान् शंखभृन्नादोगदा
पञ्चरथांगधृक्॥६७॥ निरीहो निर्विकल्पश्च चिद्रूपोजितसा
ध्वसः॥ शताननः सहस्राक्षः शतमूर्तिर्धनप्रदः॥६८॥ हृत्पुंड
रीकशयनो कठिणो द्रव एव च॥ उग्रोग्रहपतिः कृष्णः समर्थो न
र्थनाशनः॥६९॥ अधर्मशत्रु रक्षय्यः पुर हृतः पुरष्टुतः॥ श्रीराम
हृगर्भो बृहद्गर्भो धर्मधेनुर्धरागमः॥७०॥ हिरण्यगर्भो ज्योति १९

ष्मान्सुललाटसुविक्रमः॥ शिवपूजारतिः श्रीमान् भवानी
प्रियवृद्धशी॥७१॥ नरो नारायणो रामः कपदी नीललोहितः॥
रुद्रः पशुपतिस्छाणुर्विश्वामित्रो द्विजेश्वरः॥७२॥ मातामहो
मातरिश्वा विरिंचो विष्टरश्वाः॥ अक्षोभ्यः सर्वभूतानां चंडः
सत्यपराक्रमः॥७३॥ बालखिल्यो महाकल्पः कल्पवृक्षः कला
धरः॥ निदाद्यस्तपनो मेघः श्लक्ष्णं परबलापहत्॥७४॥ कंब
धमथनो दिव्यः कंबुग्रीवः शिवप्रियः॥ सुखात्मीलः सुनिष्पन्नः
सुरभिः शिशिरात्मकः॥७५॥ असंस्पृष्टो तिथिः शूरः प्रमाथी

राम०
१२

पापनाशकृत्॥ वसुश्रवाः कव्यवाहः प्रतत्यो विश्वभोजनः॥
॥७६॥ रामो नीलोत्पलश्यामो जानस्कंधो महाद्युतिः॥ पवित्र
पादः पापारिर्मणिपूरं न भोगतिः॥ ७७॥ उत्तारणो दुष्कृतिहा दु
र्धर्षो दुःसहो भयः॥ अमृतं शो मृतवपुधर्मि धर्मि ह्यपाकरः॥
७८॥ भर्गो विवस्वतो दित्यो योगाचार्यो दिवस्पतिः॥ उदारकी
र्तिरुद्योगी वाङ्मयः सदसन्मयः॥ ७९॥ नक्षत्रमालिना केशः
स्वाधिष्ठान षडश्रयः॥ चतुर्वर्गफलो वर्गशक्तित्रयफलं नि
धिः॥ ८०॥ निधानगर्भो निर्व्याजो निरीशो व्याजमर्दनः॥ ॥ ॥

सहस्र०

श्रीराम
१२

न्यायो न्यायी च यः श्रीमान्नयोनयपरो ध्रुवः॥ ८१॥ लक्ष्मीवि
श्वंभरो भक्षी देवेन्द्रो बालि मर्दनः॥ बाणारि मर्दनो यज्वानुत्तमो
मनुसेवितः॥ ८२॥ देवाग्रणीः शिवध्यानतत्परः परमेश्वरः॥ सा
मगेयः प्रियः क्रूरपुण्यकीर्त्तिसुलोचनः॥ ८३॥ पुण्यः पुण्याधि
कः पूर्वः पूर्णः पूर्णयितारविः॥ जटिलकल्मषध्वांतप्रभंजनवि
भावसुः॥ ८४॥ अव्यक्तलक्ष्मणो व्यक्तो दशास्यक्षिपकेसरी॥
कलानिधिः कालारूपः कमलानंदवर्धनः॥ ८५॥ जयी जरारि
सर्वाद्यशमनो भवभंजनः॥ अलंकरिष्णुरचलो रोचिस्सुर्विक्र

मा

श्रीवल्लभः शिवारंभः शांतभद्रसमंजसः ॥ ६१ ॥ भूरायीभूतवृ
द्धतिभूषणो भूतवाहनः ॥ अकायो भक्तकायस्थः कालज्ञानी
महापटुः ॥ ६२ ॥ परार्थवृत्तिरचलो विविक्तः श्रुतिसागरः ॥ स्व
भावभद्रो मध्यस्थो संसारभयनाशनः ॥ ६३ ॥ वेद्यो वेद्यो विद्य
दोष्ता सर्वावादा मुनीश्वरः ॥ सुरेंद्रशरणं शर्मवरकर्मह्यधोक्ष
जः ॥ ६४ ॥ धैर्यो ग्रधुर्यो रात्रीशः संकल्पः शर्वरीपतिः ॥ परार्थगु
र्देष्टुः श्रुतिराश्रितवत्सलः ॥ ६५ ॥ विद्युर्जिह्वुर्विभुर्यज्ञो य
ज्ञेशो यज्ञपालकः ॥ प्रभुर्विद्युर्ग्रसिह्वुश्च लोकात्मा लोकभावनः ॥ ६६ ॥

राम०
१३

केशवः केशिहाकाव्यः कविः कारणकारणः॥ काव्यकर्ता कला
शेषो वासुदेवः पुरुषुतः॥ ६७॥ आदिकर्ता वराहश्च वामनो मधु
सूदनः॥ नारायणो नरो हंसो विष्वक्सेनो जनार्दनः॥ ६८॥ विश्व
कर्ता महायज्ञो ज्योतिष्मान् पुरुषोत्तमः॥ वैकुण्ठः पुंडरीकाक्ष
वृद्धः सूर्यसुरार्चितः॥ ६९॥ नारसिंहो महाभीमो वक्रदंष्ट्रो न
खायुधः॥ आदिदेवो जगत्कर्ता योगीशो गरुडध्वजः॥ ७०॥
गोविंदो गोपतिर्गोमान् भूपतिर्भुवनेश्वरः॥ पद्मनाभो हृषीकेशी
शोधाता दामोदरः प्रभुः॥ ७१॥ त्रिविक्रमस्त्रिलोकेशो ब्रह्मेशः॥

सहस्र०

श्रीराम

१३

राम०
१४

रीमेखलीकवचीध्वजी॥१७॥योद्धाजेतामहावीर्यःशत्रुघ्नःसहस्रना०
शत्रुतापनः॥शास्ताशक्तिवरःशास्त्रंशंकरःशंकरस्तुतः॥१८॥
सारथिःसात्विकःस्वामीसामवेदप्रियःसमः॥पवनःसहसः
शक्तिःसंपूर्णशःसमृद्धिमान्॥१९॥स्वर्गदःकामदःश्रीदःकी
र्तिदःकीर्तिनायकः॥मोक्षदःपुंडरीकाक्षःक्षीराब्धिद्वतकेतनः
॥२०॥सर्वात्मासर्वलोकेशःप्रेरकःपापनाशनः॥सर्वव्यापी
जगन्नाथःसर्वलोकमहेश्वरः॥२॥स्वर्गस्थित्यंतद्वीपःस श्रीराम
र्वलोकहितावहः॥अक्षयःशाश्वतोन्नतःक्षयवृद्धिविवर्जितः॥२॥१४

पुरुषःपुंडरीकाक्षःसर्वदेवनमस्कृतः

निर्लेपोनिर्गुणःसूक्ष्मोनिर्विकारोनिरंजनः॥सर्वपाधिविनि
र्मुक्तःसत्तामानव्यवस्थितः॥३॥अचलोनिर्मलोव्यापीनित्यत
प्तोनिराशयः॥अविकारीविर्भुवनःपरमात्मासनातनः॥४॥
श्यामोयुवालोहिताक्षोदीप्ताशोमितभाषणः॥अजानुबाहुः
समुखःसिंहरक्धोमहाभुजः॥५॥सत्त्वान्गुणसंपन्नोदीप्त
मानस्वतेजसा॥कालात्माभगवान्कालःकालचक्षुप्रवर्तकः
॥६॥नारायणःपरंज्योतिःपरमात्मासनातनः॥विश्वसृग्विश्व
भोक्ताचविश्वगोप्ताचशाश्वतः॥७॥विश्वेश्वरोविश्वमूर्तिर्विश्व

राम०
१५

स्माविश्वभावनः॥ सर्वभूतः सुहृच्छांतः सर्वभूतानुकंपनः॥ ८॥ सहस्र०
सर्वेश्वरेश्वरः शर्वः सर्वस्याश्रितवत्सलः॥ सर्वगः सर्वभूतेशः स
र्वभूतायशस्विनः॥ ९॥ अभ्यंतरस्थतमसः छेत्तानारथैः परः ७
अनादिनिधनः स्रष्टा प्रजापतिपतिर्हरिः॥ १०॥ वैकुण्ठः पुंडरी
काक्षः सर्वदेवनमस्कृतः॥ अविकारी प्रभुर्नित्य सवीमा सर्वद
ग्वशी॥ ११॥ जगतः स्तस्थुषश्चैव प्रभुर्नृता सनातनः॥ कर्त्ता धा
ता विधाता च सर्वेषां पतिरीश्वरः॥ सहस्रं ध्यात्वा विष्णुवि श्रीराम
श्वदगव्ययः॥ पुराण पुरुषः श्रेष्ठः सहस्राक्षः सहस्रपात्॥ १३॥ १५
नारसिंहो हर्षकिशः सर्वात्मा सर्वदग्वशी॥

प्रीतिवर्धनः॥ वामनोदुःखदमनो गोपेन्द्रो गोपवल्लभः॥ १२॥ भ
क्तिप्रियोच्युतः सत्यः सत्यकीर्तिधृतिस्मृतिः॥ कारुण्यः करुणो
व्यासः पापहाशान्तिवर्धनः॥ १३॥ सन्यासी शास्त्रतत्वज्ञो मंदरो
गिरिकेतनः॥ बदरीनिलया शान्तः स्तपस्वी वैद्युतप्रभुः॥ १४॥
भूतावासो गुहावासः श्रीनिवासः श्रीयः पतिः॥ तपोवासो मुदा
वासः सत्यवासः सनातनः॥ १५॥ पुरुषः पुष्करः पुण्यः पुष्क
राक्षो महेश्वरः॥ पुण्यमूर्तिपुराणज्ञः पुण्यदः पुण्यवर्धनः॥ १६॥
शंखी चक्री गदीशार्ङ्गली मुसली हली॥ किरीटिकुण्डली हा

तत्तं नारायणो विष्णुर्वासुदेवः सनातनः ॥ परमात्मा परं ब्रह्म परं
ज्योतिः परात्परः ॥ १४ ॥ अच्युतः पुरुषः बृहत्तः शाश्वतः शिव ईश्व
रः ॥ नित्यः सर्वगतः स्थाणु रुद्रः साक्षी प्रजापतिः ॥ १५ ॥ हिरण्य
गर्भः सविता लोककृत् लोकभुग्विभूः ॥ अकारवाच्यो भगवान् श्री
मूर्तिः श्रीपतिः पुमान् ॥ १६ ॥ सर्वलोकेश्वरः श्रीमान् सर्वज्ञः सर्व
तो मुखः ॥ स्वामी सुसीलः सुलभः सर्वज्ञः सर्वशक्तिमान् ॥ १७ ॥
नित्यः संपूर्णकामश्चने सग्निक सहसुखी ॥ वृषापीयूषजलधिः
शरणं सर्वदेहिनां ॥ १८ ॥ श्रीमन्नारायणः स्वामी जगतां प्रभुरीश्वरः ॥

राम०
९६

श्रीशः शरण्यो भूतानां संश्रिताभीष्टदायकः ॥ १९ ॥ अनंतः श्री सहस्र०
पत्नी रामो गुणाभृत् निर्गुणो महान् ॥ एवमादीनि नामानि ह्यसं-
ख्या निपराणि च ॥ २० ॥ उक्तानि तव पुत्रेण विद्युराजेन धीमता
सनत्कुमाराय पुरातान्युक्तानि मया न च ॥ २१ ॥ एकैकं रामनाम
स्य सर्वपापप्रणाशनं ॥ सहस्रनामफलदं सर्वैश्वर्यप्रदायकं ॥
२२ ॥ सर्वसिद्धिप्रदं नृणां भुक्तिमुक्तिफलप्रदं ॥ मंत्रात्मकमिदं
सर्वव्याख्यातं सर्वमंगलं ॥ यः पठेच्छृणुयाद्वापि स तु ब्रह्मपदं श्रीराम
लभेत् ॥ तावदेव मदस्तेषां महापातकदंतिनां ॥ २३ ॥ यावन्नश्रू ९६

पुत्रपौत्रैः परिवृतो धनधान्यसमन्वितः ॥ पतंगं कृष्णं स्मरं नित्यं मुच्यते सर्वकिल्बिषैः ॥ ४

यते रामनामपंचाननध्वनिः ॥ ब्रह्म ह्यश्वसुरापश्च स्तेयीषगुर
तल्पकः ॥ १२५ ॥ शरणागतघाती च मित्रविश्वासघातकः ॥ मातृ
हापितृहाचैव भ्रूणहावीरहा तथा ॥ २६ ॥ कोटिकोटिसहस्राणि गु
ह्यपापानि यान्यपि ॥ संवत्सरं क्रमाजुक्त्वा प्रत्यहं रामसंनिधौ ॥
२७ ॥ निःकलकः सुखे मुक्तातलो मोक्षमवाप्नुयात् ॥ पलायध्वं
पलायध्वं रेरे पातकदंतिनः ॥ शृण्वन् रामकथानादं को न याति प
रांगतिं ॥ १२८ ॥ ३३ ॥ ये कूनश्चोका ॥ १६९ ॥ ॥ इति श्रीलिंगपुराणे
उत्तरखंडे ईश्वरपार्वतीसंवादे श्रीरामसहस्रनामस्तोत्रं संपूर्णमस्तु ॥ ६९ ॥

२१
५ A ✓

Sriram Sahastanam Samapta

॥ श्रीराम सहस्रनाम समाप्त ॥०

१७

१७

639